

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Proletari din toate țările, uniți-vă!

PATRU DECENII DE CULTURĂ SOCIALISTĂ

RĂDĂCINI

VOCAȚIA CREATOARE

Una din trăsăturile de fond ale politicii partidului, care decurge din însăși natura și rolul acestuia de centru vital al înțelegerii națiunii, este aceea referitoare la forța și calitatea idealurilor pe care le promovează, sensul și modalitățile prin care un domeniu prin excelență al ideilor și al viziunii despre om și societate se transformă într-un câmp fertil al realității, teren pe care ideile se și verifică de fapt și își probează înalta rezistență în timp. Ele sondează adine în mintea generațiilor și acționează pe termen lung, devin linii de înaltă tensiune cu circuite în toate straturile și în toate sferile existentei, inclusiv a celeia istorice după care ne înfășurăm de-a lungul și în plenitudinea propriei noastre identități. Rolul mereu crescând al partidului constă și în această vastă cuprindere a puterii de perspectivă a idealurilor și în această permanentă și necesară concretizare a lor, de la etapă la etapă, de la domeniul la domeniul și până la factorul om. Căci interesul suprem acesta e, acesta e și scopul.

Sub raportul educației, al cerințelor activității politice, problema care se pune este aceea de a stabili o logică și durabilă legătură între conținutul de fapt al acestor idealuri și puterea de efort și angajare, de dăruire a celor pentru care ele se exercită și sint acordate — s-ar putea spune — la întregul sistem energetic și de voință, național. Ce propun aceste idealuri, care este calitatea lor optim umană, ce frământări și ce jaloane de spirit aduc? — sint întrebări care, pe tărîmul literaturii și artei, vizează chiar scopul și funcționalitatea actului de creație, demersului în planul cunoașterii și în de amplitudinea și profunzimea conștiinței artistice.

Umanismul pe care îl consacra idealurile socialiste și care are un viu temei de sprijin în realitatea țării este intrinsec creației și se constituie ca experiență de cea mai mare importanță pentru întregul fenomen cultural-artistice în strînsă relație cu tradiția dar și cu perspectiva pe care o lansează prin toate care mai valoros actuali-

tatea literară. Preocupările în domeniul ating zona de confluență a idealurilor cu problematica realității și propun tot attea argumente pentru suita de valori ale umanismului, certificînd o largă predicție în acest sens, specifică tuturor generațiilor și speciilor care compun în momentul actual fenomenul literar, el însuși văzut pe filiera de valori ale moștenirii culturale și deschis spre marea construcție de conștiință pe care o implică opera de făurire a noului societății.

Creația literar-artistice din patria noastră, arată secretarul general al partidului, trebuie să fie originală, patriotică și umanistă iar în cuvîntarea rostită la Consfătuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative prezenta spiritul care trebuie să anime Festivalul Național care este „Cîntarea României” și pînă la actul de creație văzut în individualitatea și specificitatea sa: **Fiecare popor își are muzica, își are creația sa — și noi avem o creație minunată a poporului nostru și trebuie s-o cultivăm, s-o dezvoltăm, s-o ridicăm la un nivel nou, superior, s-o așezăm pe o bază și mai tehnică, pe baza concepției revoluționare despre lume.** Se află aici, în termenii unei astfel de orientări, însăși cheia de boltă a înțelegerii și promovării actului de cultură în continuitatea sa istorică — semn concret și durabil al patriotismului, ca unul din lianțele nobile cele mai puternice ale sufletului unui popor. Este acesta și terenul cel mai propice al umanismului revoluționar, un umanism de esență și cu motivații multiple în sfera politicului și socialului, dar și a realității de spirit pe care o reprezintă creația și pe care îl consacra literatura celor patru decenii de libertate. În consonanță cu cele mai bogate realizări pe calea progresului și civilizației. Vocația constructivă a poporului și corespondența ei în materie de creație — vocația creatoare — se întrepătrund în relief politic și social al acestor ani și formează una din dimensiunile esențiale ale epocii pe care o trăim.

Luceafărul

● În pagina a 4-a : ● REPERE ALE LIRICII TINERE ● Semnează : ● Cristian Moraru ● Mirela Roznoveanu ● Dumitru Radu Popa ● Liliana Ursu

OPȚIUNI LIRICE CONTEMPORANE (5)

Concluzii parțiale

1. Aplicarea grila călăvesciană recunoaște barocismul poeziei generației 80. Totodată anticlasicismul și antiromantismul ei implică. Recunoaștem acel „sotul baroque” în chiar ironismul consecvent aplicat (trececul „cironiea” înseamnă simulare). Asistăm la o poezie a similitudinii, a teatralității. Depistăm la tot pasul inscenarea naturală, figura dintr-un adevăr și expresie. Este jocul de-a trăirea umane devenit în ultimă instanță jocul de-a poezia. Autenticitatea e tructată prin „tromepe” „oeil”. Acest fatadism caracteristic barocului duce la

1944 ● 23 August ● 1984 Generația luptei cu inerția

● Antologie Nicolae Labis ● Articole de ● M. Ungheanu și ● Veicu Bugariu
IN PAGINA A 3-A

Zorina Bîdescu: „Primăveră”. Din expoziția națională de artă plastică a tineretului „40 de ani de muncă și lămuriri”, deschisă la sala Dalles

Pentru patrie

Era un gest pulsând aerul
în rîsul muncii și a joci
Sculptind mișcarea-n mineriu
Pe-o arhitectură oșezăni.
Că mai întîi și-năi s-au pes
Cu-acredere și încredință
Păzindu-mări la poezii glis
Pe temei de biruință.
Furior spre noul sens
Poporului punușă lucrare
Pri energi purtind intens
Al noștri nimb lăb-actare
Și pentru toate cîle sint
Pe comunism jantiere
Porțindu-l forță și ovind
De lăncă-stemiere
Și pe cîștigă adonim
Pri cel ce-i patrie lumină
Că-n libertate ne-o-vădit
Că-din-nu steme să se lîd :
In românie prezent, suprem
Suim românie vîdat
Pri grîul lîri cum ne vrem
Un naam sîri, de muncior.

Pavel Peres

Spirit al adîncurilor

Ce trăgînd, după aceea a lui Eminescu
— care a avut timp! — că Nicolae
Labis s-a sfîrșit, printr-un accident la
o vîrstă postadolescentină...
Eu îl recitese de cîteva ori pe an, și mai zî
de să, și de fiecare dată mă mir. Mi se pare că
mai am această înșirire : de a te mira de mi-
șcările minții și din acele ale firei (care nu tre-
buia să cîștigă într-un mare poet ?).
Că har avea acest presărit și rită cultură,
pînă-a jantele sentimentului, la nici douăzeci și unu
de ani !
Era înrînt.
Unde dă, apînă Zoră dă răspîrire pentru cîntec
scopit ad celor mușii — dar și-a lîmba lor
clară, veche și răspîrită.
Era, să mă țere poezii de astăzi — celor și
preșent — din deceniul eminescian.
Oare s-am creșt cu ceva ? Să fie clar : după
Argeș, după Pîlca, după Blaga...
Să fim a două oară clar : sint în cîntec zilei
de astăzi, cu hîna lungă, străluciri poezii al su-
fletului și verbalității românești.
Numai că Nicolae Labis, într-un moment al
unei istorii eterne, a pus o încreștă de aer.
(Mi-am pierdut de curînd, într-o cruce de cîntec
din Alba Iulia, pe mama mea care — tinăra
la 28 de ani — a participat cu alaiul satului nostru
la Marea Unire din 1918 și s-au găsit și un
găsece minăgieră decit tot în Poet : O, mamă,
cînce mamă...)
Labis a venit să ne cînte, într-o companie, un
vers melodios și vechi.
Labis este un inovator tradiționalist : Labis
este, cum singur spunea, „un spirit al adîncu-
rilor”.
Generațiile contemporane cu el, generațiile
succesive după Dinu au primit o eminesciană
oasă și merg — cîtestepe pe făgăsurii frumoase.
Cine crede că l-a „lovătat” sau l-a „înfeles-
” pe Labis să-mi dea voie să-i spun că nu-l știu
pe Eminescu decit după ureche.
Mă voi fi exprimat argeșean, dar fie să gre-
șesc eu.
Însă despre altceva este vorba. Mărturisese
(și cînt mușii ca mine) că am ajuns — ei am
ajuns — la lumina eminesciană pentru că, în
epocă, l-am cînt și recit pe Nicolae Labis.
De fapt vrem să adevăreț că și generația (și
generațiile viitoare de prozatori) datorează spi-
ritului înnoitor al lui Nicolae Labis măcar o in-
credință în spațiul unei fraze neînduplecate.
Labis, fără a lăgădui stîduile erice care l-
s-au închinat, rămîne înă de a fi reevaluat.
Labis nu mai este, de multă vreme „un cînt”
— el este o adevărată perenă a spiritualității ro-
mânești.

Alexandru Horia

Continuare în pag. a 6-a

Gheorghe Suci

m-am întrebat, deseori, ce simte sau cum se simte, oare, omul prin inima și sufletul cărui nu trece nici o rădăcină. Și n-am găsit răspunsul potrivit. Poate și pentru că n-am crezut și nu cred că trăiește în lume vreun om prin sufletul și inima cărui să nu treacă vreo rădăcină. Fie că chiar firavă sau mai fără de viață decit alte rădăcini. În ce mă privește și în ce ne privește, rădăcinile care trec prin inimile și sufletele noastre sint nu numai viguroase ci și fără de moarte. Pentru că își trag seva din izvoarele nemuririi acestui neam care sintem, și care, în conformitate cu adevărul istoric, am putea rivni și nu pe nedrept, nu din lipsă de modestie, să sedem pe cel mai dăruit foliul între alte asemenea minuni ale lumii. Pentru că, vrem nu vrem, vor alții, nu vor, noi facem parte din minunile lumii. Chiar dacă unii insistă că am tabărit asupra Carpaților într-o clipă de neatenție a lumii, deseori mîntii acestia își măsoară începutul odată cu nașterea noastră. Pentru că noi prin strămoșii noștri le-am dat și mîntii și țara, le-am făcut cunoscut învățătorii lumii de atunci, de demult, de după începutul începutului. De-a lungul veacurilor și mileniiilor n-am plecat, cu mic cu mare, în opoziția altor neamuri. Și acest lucru nu pentru că nu ne-ar fi plăcut să mai și pătrăcăm unorii. Ci, numai și

numai pentru că țara, adică pămîntul nostru și drumurile noastre și riurile noastre și mîntii și cîmpurile noastre și pădurile noastre n-au consumit și rădăcină, nici măcar vremelnic, în afară stăpînirii noastre. Iar noi ne-am învățat cu această dătină. Și-o mai păstrăm încă și astăzi la loc de cinste în sufletele noastre. Neamuri străine cite au trecut în lungul și-n lăutul pămîntului nostru, care s-au oprit la umbra pădurilor noastre, în preajma grîului și-a izvoarelor noastre, au recunoscut, minunindu-se, rădăcina-stăpînă, închinindu-se, cerindu-i adăpost și datini și frumusețe.

Ce-i drept, ne-au împărțit și ele din experiența lor de viață. Și ne-am împrietănit. Și astăzi, în rădăcina nemuritoare a românilor. Nici nu se poate altfel. Vigoroarea ei a rezistat tuturor supliciilor la care a fost supusă, din cînd în cînd, de unii care au vrut s-o nimicească. De unii care nu știu, încă, la vremea respectivă, că nemurirea nu poate fi nici măcar înmormînată de vie. Și cu atît mai puțin ucisă. De unii care n-aveau, încă, stîlnicită cultura strămoșilor, și căror strămoși, de altminteri, trăiau încă, printre ei, neprefăcuți, precum strămoșii noștri în datini, credință, legămînt pe veșnicie cu pămîntul pe care l-au moștenit. Cu pămîntul pe care nu l-au cucerit de la alte neamuri. Cu pămîntul în care sufletele lor se

prelungeau în rădăcinile grîului pentru toate anotimpurile lumii acesteia pînă-n vecii vecilor.

Rădăcina noastră trăiește în sufletul fiecărui dintre noi. Dăătoare de speranțe, de încredere, de vise, de puteri. Nu există palmă de pămînt românesc unde rădăcina acesteia să nu fie prezentă. Intrat în muzeul oricărui oraș. Fie el cît de mic, cît de neînsemnat față de marile metropole ale lumii. Și-n fiecare muzeu veți descoperi o parte din vigoroarea acestei rădăcini, preschimbată, după trebuințele de atunci și de astăzi, fie în ceramică, fie în bănuți, fie în săgeți, fie în sumane, fie în lespeze de mormînt. Și îi se pare, că atîngind un astfel de ciob-rădăcină, că auzi ba un strigăt de luptă, ba un strigăt de biruință, ba un bocet, ba un plîns de copil, ba o doină, ba un îndemn la staționare după trecerea unor cîmpuri străine peste bruma de avut al vreunui sat.

Radu Selean

EPOCĂ ȘI POEZIE

Resurecția lirismului

P e cit de eterogenă în aceeași măsură admirabilă, efervescentă lirică din anii imediat următori războiului, în care se întretaia atîtea structuri poetice, este trecuță sub tăcere la sfîrșitul deceniului. După 1949, pentru cîteva ani bunii poezia se goleşte de substanța lirică. Lirismul devine ținta cea mai la îndemînă a ideologiei proletariete. Orice poezie adevărată este considerată „intimistă”, „evazionistă”, „decadentă”.

Practic, acuzațiile erau tot atîtea interdicții. Trebuie spus că prin natura sa poezia este mult mai „lovită” decit proza, unde cîmpul de manifestare, îngustat considerabil, nu este și anulat. În plin deceniu proletarietist apar romane de Zaharia Stancu (Dulău, 1952, Florile pămîntului, 1954), episoade ale ciclului lui Dărie și, mai ales, apare primul volum din Moromeții (1955) de Marin Preda, capodoperă a prozei românești. Strict cronologic, pînă la mijlocul celei de-a șasea decade istoria poeziei nu se poate lăuda cu nici o apariție de talia acestora. Subordonarea convingerilor estetice necesităților luptei revoluționare e înțeleasă în atîtia dogmatic și absurd. Situația, dramatică pentru conștiința artistică, este descrisă cu destulă sobrietate de Maria Banuș într-o mărturisire care prefațează ediția de Poezii (1971). Dincolo de caracterul confesiv și argumentativ, volens nolens, pro domo, se cîștigă un document de epocă, chiar dacă el este, literar, o evocare : „În ce mă privește, lucrurile se petrecură, în lîni mari, astfel : ieșeam din rezistența antifascistă, din ororile războiului, din barbaria hitleristă, trepidînd din o ciocotită lupte revoluționare și înțeleasă în atîtia de eliberare socială, de o încredere nemărginită în apropiată și totală victorie a comunismului, adică în victoria rațiunii și a dreptății. Totul — năzuințe personale, stil de viață, deprinderi și chiar crezuri, dogme — trecea subordonate necesităților luptei revoluționare”. În unele volume, poeta va găsi însă — chiar dacă nu întotdeauna — un ton, să zicem, convenabil, reușind să rămînă în sfera lirismului. Desi bogat în gestulație și în conținut agitar, poemul Tîe-ți vorbesc, Americă (1955) are un ritm interior al dicțiunii și o figurajă ce salvează pasajele retorice. În La porțile raiului poezia se eliberează complet de canoanele epocii. Senzualitatea din Tîra felelor (1938) se preschimbă în temă și elogiul al „materităților” pentru a sînge în deceniu următor la altitudinea dramei existențiale. Cîrțile mai noi ale Mariel Banuș aduc o — greu previzibilă — viziune a captivității abstracte. Intre rezoluțione generică și neant se inscrie, spiritualizat, simbolul „portretului din Fayum”.

Poezia evenimentului, veridicitatea cotidianului, grandilocvența formală, retorismul rizibil, factologia care nu atinge nici măcar o cursivitate plauzibilă, de la banalitatea la așa-zisul „aroidism” comun, de multe ori exagerat pînă la incredibil și hilar, abundă. Speciele predicte sint reportajul liric, balada, poemul biografic (reconstituire a existenței-model), romanul în versuri, oda, imnul, montajul agitar. Mulți poezii debutează în registrul acesta. Este condiția publicării, așa încît ar fi o eroare să diminuăm exagerat valoarea unor autori datorită

debutului lor tipic proletarietist. Semnificativ în acest sens ni se pare situația lui A. E. Baconsky, ale cărui „faimoase” Frasinile de răseruce sau Baladă pentru Baria Iosif și orfăci săi din Poezii (1950) „n-ar putea în nici un caz lipsi dintr-o „antologie” a ceea ce s-ar putea numi baladistica”, (Nicolae Ciobanu). Poetul revine spectaculos, cum vom vedea, cu Fluxul memoriei (1957).

Perioada în discuție permite totuși afirmarea unei poezii sociale adesea remarcabile. De observat că autorii cel mai importanți în această direcție constituie a întemeietorii de semnificație — și astfel de istorie. Ea o înflecție într-o ambiguitate benefică pe aceea de continuator al străvechii dureri („Vol, trecători alături de vreme, / Dacă-auziți cum cîntecul plîng, / Să știți că-n miezul muntelui adînc, / Durerea românească geme”). Patosul social al lui Benic este particularul opțiunii ridicat la universalitatea efectului. Treptat, poetul va căuta simbolul tutelar. Dacă înălțurăm cantitatea dezarmantă de versuri și încercăm să găsim „coloana vertebrală”, am putea obține un raport între două figuri-prototip. Prima este cea, des citată, a „pomului”, cam convențională (Mărul de lingă drum), cealaltă este imaginea tunelului, figura unei insalubrității sui-generis (de spații, de motive imaginare). Tunelul e elementul de legătură, un simbol prin care trecutul gîlgie în prezent, la fel cum „mărul de lingă drum” era unul al generozității, al alterității programatice și astfel — același mod de a „ancora” în veac.

Impresionantă în alt sens, evident mal lirică și mai profundă, rămîne în perspectiva anilor poezia lui Eugen Jebeleanu, în care demnitatea civică se mîcșăie în fața luptei grele bolnavă cosmic. „Aspectul faustian” de care vorbea G. Călinescu referindu-se la Sursul Hiroshimi (1958) este de fapt trăsătura caracteristică pentru volumele din acest deceniu. Psihologic privit, viziunea cosmică se înalță pe tema destinului colectivității umane. De la Călinescu se uită (1945) la Cîntecul împotriva morții (1963) expresionismul lui Jebeleanu este evident unul al răsfrîngerii patetice într-un plan întotdeauna socializabil. Personalismului lui Benic îl răs-punde aici marea voluptate a identificării subiectului cu obiectul — care este pentru autorul Parabolilor civile, întrecerea umanitate. „Poet vizionar, Eugen Jebeleanu a cristalizat liric dubla alternativă pusă de veacul nostru în fața contemporaneității : drumul spre neant sau calea spre suris”. (Ion Bălu). Într-o scurtă poezie datată 1949 apare o imagine care, citită alegoric, ar putea guvernarea experiența artistică a poetului : „Plîng unorii, / dar plînsul e al indignării / sîrăt și-amar, el nu coboară, / ci suie cu grumazul mării. // Și nu-l al meu : e-al celor care — / lăbușă o lume greu bolnavă și rea — / mai gem ; dar chiar și plînsul, / cînd vine, îl prefac în lavă.” (Lava). A preface plînsul în lavă înseamnă a face din suferință o incendiară energie morală. Patetic echivalență la Eugen Jebeleanu cu social și acest lucru va reieși cu prisosință prin prisma volumelor mai recente. În Hanibal (1973) meditația lirică va continua să vizeze cosmicul, de data aceasta prin destul individual. Cartea ilustrează într-un mod superior ceea ce s-ar numi poezie politică. Principalul ei sprijin este, s-a spus, figura timpului devastator, ireversibil. În fața lui, eur liric trăiește o pară, doxală încredere : spiritul nu poate fi învins, în ciuda erozunii (poetul a văzut, doar, „o lume în flăcări”) ; el este valoarea absolută, a cărei formă de concretizare rămîne desigur istoria. Istoria ca succesiune de imagini esențializate. Universalul liric al lui Eugen Jebeleanu nu este însă unul

Costin Tuchilă

Continuare în pag. a 7-a

● În acest număr : POEME DE VIRGIL, TEODORESCU ● „Un alt autograf eminescian” de Vasile Oltean ● „Ion Creangă” de Nicolae Ciobanu ● Numele poetului de Cezar Ivănescu ● Poșta reacției de Ion Gheorghe ● Pseudo-cultura pe unde scurte de Artur Silvestri ● Acasă de Fănuș Neagu

August, noapte de veghe

ion marin almăjan

In casa, sa dea ochi cu Linde, intr-o noapte...

Soarele lumineaza strimb din inaltul cerului. Razele sale anemice abia reusesc sa se strecoare prin rotocoalele izolate de nori plumburii...

De neastepate se trezise la poarta cu Iosif Welter care-i strigase: - Francisc, esti aici? Era in grajd, dadea de mincare vitelor...

Se intoarse acasa si, spre marea sa mirare, Linde il astepta infotolita in broboada neagra pe care i-o cumparase cu doua saptamini in urma de la ora...

restrele erau inchise, nu se facea nici o miscare in curtile mohorite. - Vai de capul lor, spuse Linde parcă ghicindu-i gindurile...

Francisc Remmel lovi barbăteaga, cu intreaga sa forță. Din buzele crăpate ale fiului sînt începuse să se prelingă în stropii grei pe vestonul uniformei...

Francisc Remmel se invirtise intreaga după-amiază prin curtea casei sale. Din sat zvonurile ajungeau pînă la el estompat. Mortii rămăseseră încă în livada unde fuseseră scosecrați...

Am crescut noi și bătrînii nostri împreună cu ei, pînă la moarte, se justifică Remmel. La nevoie ajutorul vine de la vecin, nu de la rude...

Deși imposibil să dispară așa, răbunîi în- tr-un zid Welter, lovindu-i coapsa cu un mîncuș...

Am crescut noi și bătrînii nostri împreună cu ei, pînă la moarte, se justifică Remmel. La nevoie ajutorul vine de la vecin, nu de la rude...

Ferocea umbră Avînd în spate acest briu de piatră asemeni unui vechi motiv arăbesc...

Ai auz Ai auz să mă auzi căci ai în grădina duzi, de vrei să m-ai ai deci să m-ascuți...

De minune Mai strănutăm și noi cite puțin, adapostii de-o valvă sau un crin, microbii îl oprim cu o lepuță...

Să-mi spui drept Hai vino de-mi ajută să infășor biblioteca în cercarețuri și după ce sîfîrșim ajută-mă să fac socoteala...

L-a călcat trenul Stătea în casă bine îmbrăcat și-avînd hirtia necesară lucră la cartea gata să apară...

FANTASTICUL, DIMENSIUNE A «PROZEI SCURTE» ROMĂNEȘTI

ION CREANGĂ

III. Nuvela-basm (1)

Fenomen în genere definitiv în penultimul episod al basmului folcloric... Fantasticul, dimensiune a «prozei scurte» românești...

Dacă trucul babei are efectul scontat în cazul primelor două nuroi, odată cu apariția celei de a treia, fațetele capătă cu totul altă înfățișare... Nicolae Ciobanu

O istorie în imagini a literaturii române contemporane

Văzută de Ion Cucu

Ion Segăreanu așteaptă cu încredere verdictul criticii la ultima sa carte, «Veghe și dor»

Un «reporter frenetic»: Miko Ervin

Nicolae Ciobanu, Corneliu Lez, Ion Popoiu, George Chiriac, Florin Cosminescu și Dan Desliu surprinși în a fracturată întâlnire cu cititorii

Uca Maria Iov

NUMELE POETULUI

Cum ar fi să scrie un poem... Uca Maria Iov... Numele poetului...

...măști ori e pură vorbărie... Cezar Ivănescu... N.R. Manuscrisele trimise pentru această rubrică nu se întorc...

CENACLUL «NUMELE POETULUI». Vineri, 29 iunie a.c., ora 17,00 la sediul redacției revistei «Luceafărul»...

UN ALT AUTOGRAF EMINESCIAN?

...ceasta este întotdeauna pe care, de-o dată, se vede că este un autograf... Nicolae Ciobanu

...dece, e lesne de înțeles că nu am unde pune lucrurile mele... Nicolae Ciobanu

Cu pași de umbră

PRIVIREA LUI ORFEU

tot așa, călătoria metafizică printr-o lume de puiți... Dan Laurențiu

lăția unei solidarități de gintă pe care o credeai scufundată, adormită, dispărută ca-ntr-un palimpsest...

Concluzii parțiale

Urmare din pag. 1

o poezie artificială în care realismul este «cau-țat»... Dan Laurențiu

fiind lipsită de acel «Sein» heideggerian de profunzime... Dan Laurențiu

Săptămâna aceasta am avut friguri și dureri de cap... Prof. Vasile Oltean

Elie Wiesel: «Literatura este pentru mine o mărturie»

Elie Wiesel este un om distins și cordial, neapăsător de celebritate, irizindu-se melancolia într-o privire depărtată...

Dar, ca romancier, începe să continue... Wiesel își face un semn de negație cu mina și spune: „As vrea să fie limpede. Eu nu scriu numai romane, ci și povestiri, piese de teatru și eseuri...”

Care este obsesia dumneavoastră în momentul de față? „Memoria”. Elie Wiesel rămâne o clipă pe gânduri, privește parca în trecut...

dumneavoastră nu par prea optimiste în această luptă... „Ei, sigur că da... Trebuie să credem însă că este ceva de făcut, altfel nu mai putem scrie...”

„Inercă să aflu dacă Elie Wiesel urmărește experiențele estetizante, experimentalismul, furișul care dominează o parte a literaturii franceze...”

„Este grea povara celebrității? Întreb pe Wiesel. „Dar nu știu de ce celebru, nu vă înțeleg”, îmi răspunde cu un zâmbet în care se vede sinceritatea...”

„Era o zi frumoasă, un început deșăgător bucurănt, puțin, foarte puțin amenințat de ploaie, una din acele după-amiezi binecuvântate, când timpul pare să stă în loc...”

Aurel-Dragoș Munteanu

MARIO LUZI

În acest an, cel mai mare poet italian contemporan, Mario Luzi, împlinește 70 de ani. Născut în 1911 la Castello (Firenze), a studiat la Universitatea din Firenze...

1978), adunate apoi în 1979 la editorul Garzanti în două volume Tutte le poesie (Vol. I - Il giusto della vita, vol. II - Nell'opera del mondo)...

POEME DE MARIO LUZI

Pași

Vor înflori oare teii și trandafirii de seară deasupra zidurilor pe străzile îngustate... Fieșole cu frunze înaltă și rîpale florișor țemerare...

Cintec

Unde mergi când în vîntul arid alergîi una dintre acele străzi fără anolimpuri în spațiile cărora ziduri lăunose...

(Dacă muzica este femeia iubită)

Dar tu continuî să pierde-te, viața mea, prin orășele roșii ale cîinilor sufocați de căldură convexă deasupra fluviilor arse de vin...

Dar unde

„Nu mai este aici” insinuează o voce „inimă orășului tău” și se pierde în labirintul deja întineric...

Nu știu cum

În ceata a ceea ce ai fost înăuntrul cerurilor neprevăzute înaltă, iriabilă, înconorată de ploa, undă de lacrimi, răsănind de ecouri, nu știu cum...

frîntă cu acele suflete pedepsite într-o viață împăstrată, la desprinderea din furnicarul lor de gânduri în căutarea unui pol...

ACASĂ Corespondență de pe drumuri piezișe

Să rumaneste vara în cîmpia Flandrei, iar tu stai și scrii într-un hotel foarte aproape de Bruges. Am plecat, acum două ore de la Lens spre încoavă...

cu Spania mîngeară care a fost obosită pe gazon că-i venea să se culce în peluza. De altminteri, o negociau scaunele și noierile...

REDACȚIA : București, Piața Șelței nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA : Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 95

Fănuș Neagu 17 iunie 1984 undeva prin Olanda. P.S. N-am cucerit Parisul, deși a jucat Augustin. Și totuși de neînțeles: unde este echidna României din calificări? Tuturor le-a fost teamă să jucăm ce ne-a învățat Craiova.

Ecoul marii poezii

În aceste zile a apărut în Moscova o mitologie de versuri din opera lui Nichita Stănescu, sub îndrumarea lui Iuri Kojevnikov...

„Selecția versurilor este întreprinsă cu mare încredere, reținîndu-se dintr-o listă de mii de versuri publicate de marele poet de-a lungul anilor...”

Pe de altă parte, Bulat Okudjaba aduce în traducerea lui Nichita Stănescu faptul că tinerii versuristi sale, care l-au făcut atât de iubit în Uniunea Sovietică și pe alte meridiane...

REVISTA STRĂINĂ

● O INIȚIATIVĂ recentă în Anglia se referă la constituirea unor parcuri dedicate sculpturii. Sub titlul: „Punind sculptura pe față”...

● UNUL DINTRE cei mai apreciați scriitori de azi, Anthony Burgess, este considerat a fi fost profesor, comandat peste 10 de volume de teatru și povestiri...

● SEMIOTEXTE se intitulă revista academiilor de la Universitatea Columbia. Sylvère Lotringer, dedicată celor mai importante numere din literatură...

● O INIȚIATIVĂ recentă în Anglia se referă la constituirea unor parcuri dedicate sculpturii. Sub titlul: „Punind sculptura pe față”...

BALCANICE

KATIȚA KIULAVKOVA Ars poetica Cînd o cinți, nu pomeni Marea, dar spune delfin, Spune alga, spune blues...

Despre iod și cureniți, Despre sare, despre pescari, despre porturi, Despre corăbii, despre fosile, despre scufundători, Despre eroizii, nisip, reumatism, Despre rimă, Despre naufragii, Despre obloanele de la ferestre, despre cristale, Si aventuri, despre bolile mării, despre comerțul...

Să n-o compari cu nimic, să n-o schimbi ea are ația lumină și ația viață! — ea are ația hauri și ația rechini! Nu spune: Mare — ea, nu-ți face Iuzi, li va lua ochii.

În românește de Dumitru M. Ion

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Fruntelet, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct)

Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘCINTEII

Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘCINTEII